

Čís. 4504.

Zabranie predmetov podľa § 61 tr. zák. (§ 25 tr. zák. priest.) má povahu vedľajšieho trestu a neľze ho preto vysloviť u obžalovaného, ktorý bol obžaloby sprostý. Stalo-li sa tak preca, bol zavinený zmätok podľa § 385 č. 2 tr. p.

(Rozh. z 20. októbra 1932, Zm IV 353/32.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti J. B., obžalovanému zo zločinu ťažkého ublíženia na tele na základe verejného pojednávania o zmatečnej sťažnosti náhradného súkromného obžalobcu vyniesol rozsudok, ktorým zmatečnú sťažnosť jednak odmietol, jednak zamietol, avšak z dôvodu zmatečnosti označeného v bode 2 § 385 tr. p. z úradnej moci zrušil rozsudky oboch súdov nižších stolíc, nakoľko bola zabavená sekera jako trestný znak spravovaná, toto opatrenie pominul a nariadil, aby sekera bola podľa § 187 tr. p. vydaná jej vlastníčkovi.

Z dôvodov:

Pri preskúmaní veci najvyšší súd zbadal toto: Súdov nižších stolíc oslobodily obžalovaného od obžaloby, preca však nariadily zabavenie jednej sekery podľa § 61 tr. zák. Ponevác podľa § 61 tr. zák. a § 25 tr. zák. o priest. zabavenie treba považovať za vedľajší trest, neľze tento trest vyrubiť na oslobodeného obžalovaného. Preto myľlily sa súdy nižších stolíc, keď nariadily v tomto prípade zhabanie sekery. Je tu tedy dôvod zmatečnosti označený v bode 2 § 385 tr. p., na ktorý treba hľadeť z povinnosti úradnej. Preto najvyšší súd pokračoval podľa odst. I. § 33 tr. p. nov. a pominul uvedený vedľajší trest.

Čís. 4505.

Násilí stíhané druhou vĕtou § 83 tr. zák. není beztrestné ani, je-li jím odstraňován stav, na jehož odstranění si pachatel činí nárok, ani, je-li jím zjednáván stav, odpovídající právnímu nároku pachatelovu (na vystěhování nájemníka z bytu).

Odpovědnosti za takovou svémoc nezprošťuje pachatele ani mylný předpoklad, že je oprávněn odstraniti sám skutečný stav, který je v rozporu s jeho právem nebo s právním nárokem, který mu skutečně nebo domněle přísluší proti osobě dotčené násilím.

(Rozh. ze dne 21. října 1932, Zm I 116/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmatečnú stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 14. listopadu 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 83 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Uplatňujíc důvody zmatečnosti podle čis. 4 a čis. 9 b) § 281 tr. ř. a poukazujíc k ustanovení § 2 e) tr. zák., domáhá se zmateční stížnost zproštění stěžovatele z obžaloby z důvodu, že zločin, jímž byl stěžovatel uznán vinným, nelze mu přičítati, an je zlý úmysl předpokládáný v § 83 tr. zák. vyloučen pevným přesvědčením stěžovatele, že má právo vstoupiti do bytu deputátního dělníka a vystěhovati ho z bytu v případě neposlušnosti. S hlediska § 281 čis. 9 a) tr. ř. je tato námitka pochybena. Poslední věta § 83 tr. zák. stanoví jasně, že pohnutka jednání v předchozích větách naznačeného je lhostejna, najmě že nezáleží na tom, zda se tak stalo, by se provedlo právo, na které si činí pachatel nárok. Násilí stíhané druhou větou § 83 tr. zák. není tedy beztrestné ani, je-li jím odstraňován stav, na jehož odstranění si pachatel činí nárok, ani, je-li jím zjednáván stav, odpovídající právnímu nároku pachatelovu. Jelikož pak zákon nerozeznává, zda má právní nárok pachatelem uskutečňovaný neb uskutečněný v zákonech oporu či nikoliv, je násilné způsobení změny trestné, i když pachatel zjednává průchod skutečnému právu, tím spíše, jedná-li v omylu, že mu dotčené právo přísluší. Podstatou zločinu § 83 tr. zák. je tudíž svémoc spočívající v tom, že pachatel násilím, v případech druhé věty násilím spáchaným po vniknutí do cizího bytu nebo příbytku, zjednává skutečnému nebo domnělému právu průchod sám, místo aby mu dal zjednati průchod vrchností k tomu povolanou. Odpovědnosti za takovouto svémoc nezprošťuje pachatele ani mylný předpoklad, že je oprávněn odstraniti sám skutečný stav, který je v rozporu s jeho právem nebo třeba s právním nárokem, který mu skutečně nebo domněle přísluší proti osobě násilím dotčené. Předpokládáť pachatel v takovém případě přípustnost svémoci trestným zákonem zakázané a jedná z mylného výkladu nebo třeba z neznalosti trestního zákona, kterou se podle ustanovení § 3 tr. zák. omlouvati a hájiti nemůže. Proto nelze ani v souzené trestní věci vytýkati rozsudku právní mylnost z důvodu, že spatřoval v násilném vystěhování věcí Marie J-ové z jejího bytu, do něhož stěžovatel vnikl se zbraní, zločin rušení míru domovního podle § 83 tr. zák., ačkoliv se stěžovatel hájil oním omylem (přesvědčením), to tím méně, že — jak rozsudek správně uvádí — nehodí se na Marii J-ovou hlavní opora onoho přesvědčení stěžovatelova — směrnice zemského úřadu —, ana nebyla deputátní dělnicí, nýbrž nájemnicí a neuzavřela se stěžovatelem úmluvu, již mají směrnice na zřeteli. Rozsudečnému zjištění, že J-ová nebyla deputátní dělnicí, nýbrž užívala bytu na základě nájemní smlouvy za úplatu, nevytýká stížnost formální vadnost; pouhou výtkou nepravdivosti četnické zprávy neodstraní stížnost ono zjištění, jež se opírá o jiné výsledky hlavního přeličení. Že J-ová neplnila své závazky, za které byl jí byt poskytován, že nedostála slibu, že se v určenou jí dobu vystěhuje, že jí stěžovatel opatřil a poukázal jiný byt zcela přiměřený a že J-ová měla kromě toho možnost bydleti v obci, jejíž porodní asistentkou byla, nemění nic na skutečnosti, že J-ová vykonávala práva nájemní v bytu, do něhož pachatel vnikl, aniž jí bylo před souzeným skutkem v tom bráněno jinak než dopisem s vyhrůžkou násilného vyklizení, již nedbala a již proto pokojné držby bytu nepozbyla. Ve příčině skutečnosti a neru-

šenosti této držby se stěžovatel omylem nehájil; rušil-li ji — jak rozsudkem zjištěno — svémocně vyklizením nábytku, vniknův do bytu se zbraní, přes zákaz dcer, tedy zástupců J-ové, odpovídá za toto násilí podle § 83 tr. zák., třebaš předpokládal, že J-ová nemá právo k dalšímu bydlení v tomto bytu a že je oprávněn ji z bytu vystěhovati. Neboť další námitka stížnosti, opřená o čís. 9 a) § 281 tr. ř., že stěžovatel zůstal státi u prahu dveří v síni, která je společná celému domku, je jen popřením opačného zjištění rozsudku, který — závazně podle § 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř. pro dolíčení hmotněprávních zmatků — bere za prokázáno, že stěžovatel, vypáčiv dveře, vstoupil se sekerou v ruce do světnice J-ové, a kterému stížnost, najmě v této části formální vadnost ani výslovně ani zřetelným poukazem nevytýká. Stížnost — jak dovozeno — neodůvodněnou bylo zamítnouti.

Čís. 4506.

Neodporoval-li obžalovaný příslušník národní menšiny doručení rozsudku jen ve státním jazyku v propadné třídní lhůtě čl. 21 odst. 2 nař. čís. 17/1926, nemá nárok na doručení rozsudku i v jazyku menšiny a lhůty k opravným prostředkům počínají od onoho doručení ve státním jazyku.

(Rozh. ze dne 21. října 1932, Zm II 143/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl, pokud se týče odmítl v neveřejném zasedání odpor, zmateční stížnost a odvolání obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 5. února 1932, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého uškození na těle podle § 153 tr. zák.

Důvody:

Napadený rozsudek, vyhlášený dne 5. února 1932 v nepřítomnosti obžalovaného, byl mu i s poučením o opravných prostředcích doručen dne 19. února 1932 jen ve státním jazyku. Obžalovaný je podle spisů (podle četnického udání o trestném činu) národnosti německé, avšak protokol o jeho zodpovědném výslechu u okresního soudu v Zábřehu byl sepsán v jazyku státním, kdežto protokoly svědků Jana Sch-a a Magdaleny Sch-ové, vyslechnutých u téhož soudu a týmž soudcem, byly sepsány v jazyku německém. Dne 26. února 1932 došlo nalézacího soudu podání obžalovaného, na poštu odevzdané dne 25. února 1932, jímž obžalovaný žádal o doručení rozsudku a o poučení v německé řeči, an prý není mocen státního jazyka. Soud vyhověl této žádosti a rozsudek byl nyní i v německé řeči vydán a obžalovanému doručen dne 12. března 1932. Pak podal obžalovaný proti rozsudku odpor, zmateční stížnost a odvolání dne 15. března 1932. Netřeba v souzeném případě zkoumati, zda byl soud oprávněn vydati rozsudek jen ve státním jazyku hledě k tomu, že výslech obžalovaného v předběžném vyhledávání byl protokolován v jazyku státním, ani zkoumati, zda byl obžalovaný oprávněn, žá-